

Betreft : Proces Transitievisie Warmte
Aan : Leden van de commissie Fysiek Domein
T.b.v. : Commissie van woensdag 2 september 2020
Van : Bert Rebel
Behandelaar: Eelco Weyland
Datum : 5 augustus 2020

Geachte leden van de commissie Fysiek Domein,

Voor het zomerreces zijn voorstellen over de Regionale Energie Strategie (RES) en het regionale energiedienstenbedrijf in de gemeenteraad aan de orde geweest. Via deze mededeling informeer ik u graag over het derde omvangrijke energietransitieproject dat regionaal wordt voorbereid: de Transitievisie Warmte.

Transitievisie Warmte

In de meeste huishoudens is aardgas nu nog een vanzelfsprekende keuze voor verwarmen en koken. Daar komt de komende 30 jaar verandering in. Niet ineens, maar geleidelijk via een wijkgerichte aanpak. In het [landelijke Klimaatakkoord](#) is opgenomen dat gemeenten de regierol krijgen bij deze wijkgerichte aanpak. Waar de RES gaat over het opwekken van duurzame energie, richt de Transitievisie Warmte (TvW) zich op de vraag hoe en met welk tempo buurten en wijken aardgasvrij gemaakt kunnen worden. Welke regierol de gemeente gaat innemen, is een belangrijk onderdeel van de TvW. Eind 2021 moet in elke gemeente een TvW door de gemeenteraad zijn vastgesteld.

De TvW is een visie en planning op hoofdlijnen. Na het vaststellen van de TvW zal, conform de planning in de TvW, per wijk een gedetailleerd wijkuitvoeringsplan (WUP) worden gemaakt. Het WUP wordt samen met de bewoners en gebouweigenaren uit de wijk bepaald en bevat een gedetailleerde analyse van de wijk, inclusief een strategie om te komen tot duurzame warmtebronnen.

Perspectief van de bewoner

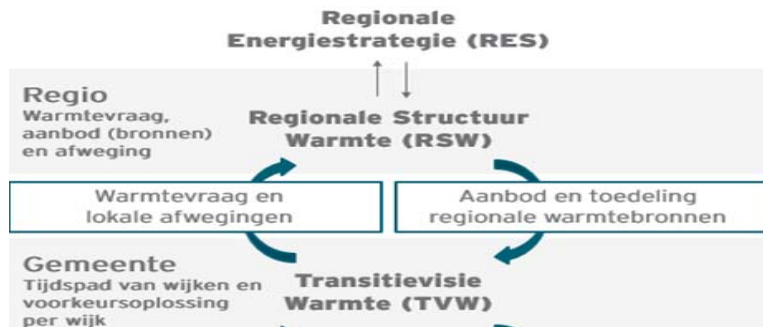
De overgang naar verwarmen en koken zonder aardgas is voor bewoners ingrijpend. De TvW voorziet bewoners, huis- en gebouweigenaren van een stapsgewijze tijdpad richting aardgasvrij. Ook wordt voor de wijken waarin de gemeente vóór 2030 aan de slag gaat inzichtelijk gemaakt welke toekomstige energievoorziening(en) kansrijk zijn, met een indicatie van de mogelijke kosten. Dit biedt huis- en gebouweigenaren perspectief om investeringsbeslissingen te nemen over bijvoorbeeld isolatiemaatregelen en vervanging van de cv-ketel.

Relatie Transitievisie Warmte en Regionale Energie Strategie

Zoals u bekend, wordt voor de energieregio Noord-Holland Zuid een Regionale Energie Strategie opgesteld, waarin staat waar en hoe grootschalig elektriciteit kan worden opgewekt met zon en wind. De conceptversie hiervan is in april 2020 gepubliceerd. In de raadsvergadering van 2 juli is besloten over de wensen en bedenkingen van de gemeente Huizen.

In de definitieve versie van de RES (RES 1.0) wordt ook een paragraaf opgenomen over warmte: de Regionale Structuur Warmte (RSW). Hieraan wordt momenteel gewerkt. De RSW beschrijft hoe de beschikbare warmtebronnen en de potentiële warmtevraag in de regio op een logische, efficiënte en betaalbare wijze kunnen worden gekoppeld en welke consequenties dit heeft voor de warmte-infrastructuur. De uitkomsten van de Regionale Structuur Warmte en het proces van het opstellen van de TvW's in Gooi en Vechtstreek zullen op elkaar worden afgestemd.

In de concept RES wordt over de relatie tussen de RSW en de TvW's het volgende gezegd: "In de RSW zal het vooral gaan over de grotere warmtebronnen die relevant zijn voor meerdere gemeenten, de bovengemeentelijke warmtebronnen. De RSW beschrijft geen keuze voor het type warmte-infrastructuur, dat doen gemeenten in hun TvW. De TvW's vormen input voor de RSW. Andersom levert de RSW inzichten op over de beschikbare bovengemeentelijke warmtebronnen die meegenomen kunnen worden in de TvW." Zie hiervoor de onderstaande afbeelding.

Regionale aanpak

In juni 2020 zijn de gemeenten Blaricum, Laren, Gooise Meren, Wijdmeren en Huizen gestart met het proces om te komen tot Transitievisies Warmte per gemeente. De ontwikkeling van de TvW's van deze vijf gemeenten wordt regionaal ondersteund. In de gemeenten Hilversum en Weesp lopen eigen trajecten.

Op regioniveau wordt, tot en met de zomer van 2021, het volgende ontwikkeld en uitgevoerd:

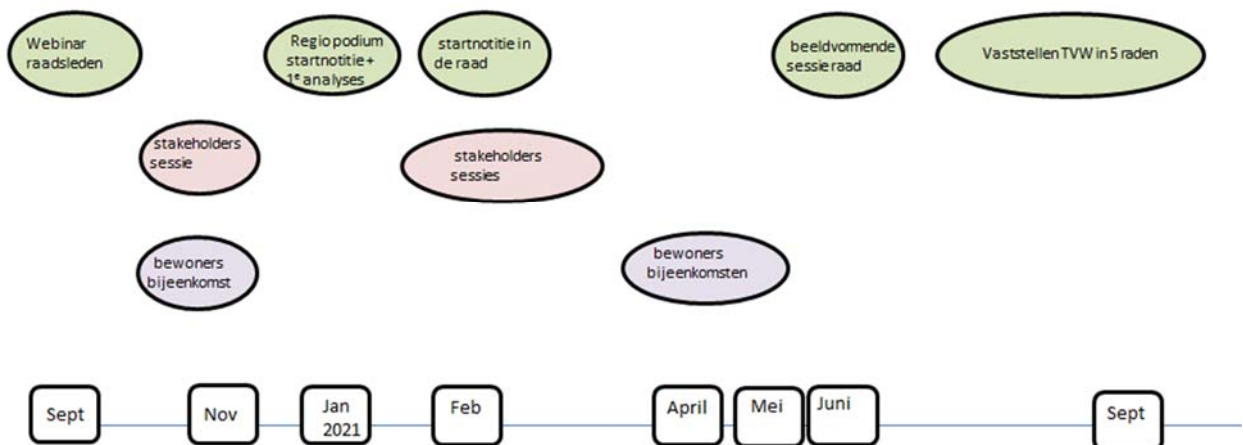
- Bepalen rolopvatting van de gemeenten in de uitvoering van de warmtetransitie.
- Analyse van landelijke en lokale gegevens om zo inzicht te krijgen in de mogelijke duurzame warmteopties per wijk. Het gaat om gegevens over:
 - gebouwenvoorraad per wijk
 - warmtevraag en besparingspotentieel
 - potentieel aan duurzaam warmte-aanbod
 - bestaande warmte-infrastructuur
 - de kosten van duurzame warmte-alternatieven ten opzichte van elkaar én voor bewoners.
- Opstellen van een communicatie- en participatiestrategie.
- Benoemen van regionale kansen en risico's, bijvoorbeeld eventuele effecten op het regionale elektriciteitsnet als er gekozen wordt voor warmtepompen.
- Bepalen op basis van welke criteria keuzes worden gemaakt wanneer welke wijk van het aardgas af gaat, en hoe zwaar de verschillende criteria wegen. Mogelijke criteria zijn kosten, aanwezige bewonersinitiatieven, contracteerbaarheid, koppelkansen (klimaatadaptatie, werkzaamheden aan riolering/waterleiding/aardgas) etc.
- Beschrijven van de uitgangspunten die gehanteerd kunnen worden bij wijkaanpakken. Het gaat hierbij om technische, organisatorische en participatieve uitgangspunten.
- Het betrekken van onze partners (netbeheerder, woningcorporaties, huurdersverenigingen, drinkwaterbedrijven, het waterschap en energiecoöperaties). Het zijn de partners met wie gemeenten al enkele jaren mee samenwerken in het kader van de regionale energiesamenwerking "Samen op pad". Deze aanpak is ook met hen besproken.

Na dit regionale proces worden er per gemeente bijeenkomsten voor bewoners georganiseerd en wordt per gemeente een eigen TvW opgesteld, waarbij de resultaten van bovengenoemde regionale activiteiten worden verwerkt.

Betrokkenheid van raden en participatie

Er zijn verschillende momenten waarop u verder wordt geïnformeerd en er formele besluitvorming plaatsvindt over de TvW (zie ook de afbeelding hieronder):

- Op 7 september 2020 is er een regionaal georganiseerd webinar over het proces van de TvW én over de verschillende aspecten van de warmtetransitie (technisch, financieel, organisatorisch). Hierbij is ruimte voor informatie-uitwisseling voor de raadsleden van de vijf betrokken gemeenten.
- In januari 2021 is er een Regiopodium over de startnotitie (bestuurlijke kadernotitie) en de eerste analyse. De startnotitie beschrijft de opdracht, de voorgestane procesaanpak, de bestuurlijke kaders en randvoorwaarden bij het opstellen van de TvW. Mogelijk wordt er lokaal een extra informatieavond georganiseerd om u nader te informeren over de bestuurlijke kadernotitie.
- De bestuurlijke kadernotitie wordt begin 2021 ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.
- Na vaststelling van de startnotitie start in februari 2021 een eerste participatieronde per gemeente en in maart/april 2021 een tweede ronde per gemeente.
- Voor de zomer van 2021 organiseert elke gemeente een informerende sessie voor de raad over de TVW die in de betreffende gemeente wordt uitgewerkt.
- Na de zomer van 2021 wordt de TvW in de vijf gemeenten ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Voor elke gemeente is dit dus een eigen TvW, die wel zoveel mogelijk regionaal is afgestemd.
- Op verschillende momenten in het proces worden de netbeheerder, woningcorporaties, huurdersverenigingen, drinkwaterbedrijven, het waterschap en energiecoöperaties bij de analyse en het afwegingskader betrokken.

Met vriendelijke groet,

Bert Rebel